

virkning ikke mere en absolut forudsætning for fuldbyrdelse. Denne ændring skyldes, at de afgørelser og forlig, der nævntes i de omtalte bestemmelser, enten ikke kan opnå retskraft i oprindelseslandet, eller ikke bør have bindende virkning efter denne lov.

2. En række yderligere afgørelser og forlig kan være grundlag for anerkendelse og fuldbyrdelse. Der henvises til de i forslaget § 2, nr. 2, 3 og 5, § 3, nr. 3 og nr. 4, § 4, stk. 2, nr. 2 og 3, og § 5 nævnte afgørelser m. v.

3. For Danmarks vedkommende er den vigtigste udvidelse, at de danske udenretlige forlig kan fuldbyrdes i de øvrige nordiske lande. De øvrige nordiske lande har derimod ikke helt accepteret den udvidelse i kredsen af dokumenter, der kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, der fandt sted ved lov nr. 258 af 25. maj 1976. Fra svensk side har man måttet afstå fra at godtage de nye grundlag for tvangsfuldbyrdelse, idet de svenske eksekutive myndigheder ikke kan foretage den fornødne prøvelse af eksekutionsgrundlaget, jfr. den ovenfor omtalte forskel i fuldbyrdelsessystemerne. Fra finsk side har man erklæret sig villig til at medtage de nye tvangsfuldbyrdelsesgrundlag, dog med undtagelse af pantebreve. De norske myndigheder kan godkende de nye regler om gældsbreve, men er ikke indstillet på i øjeblikket at medtage pantebreve, vekslers og cheks. Man har endnu ikke modtaget nogen reaktion fra de islandske myndigheder på de nye regler i retsplejelovens § 478.

4. Retsafgørelse og administrativ afgørelse, der er truffet i et af de andre nordiske lande, om forældremyndighed over et barn eller om ret til personligt samkvem med et barn, eller som går ud på, at et barn skal udleveres, kan som hovedregel fuldbyrdes her i landet, såfremt afgørelsen kan danne grundlag for fuldbyrdelse i det land, hvor den er truffet. Dette gælder, uanset om afgørelsen har opnået retskraft.

5. Endvidere er domskonventionens særlige begrænsninger med hensyn til værneting for så vidt angår udeblivelsesdomme ophævet. I stedet for disse begrænsninger er medtaget en regel om, at loven ikke gælder for afgørelser, der er truffet mod en udebleven sagsøgt, når påbud om at svare i sagen i alle instanser er forkyndt udelukkende ved offentlig kundgørelse. Endvidere har man medtaget en regel om, at loven ikke gælder for afgørelser truffet ved de såkaldte eksorbitante værneting — godsværneting og forkyndelsesværneting.

6. De særlige regler om „bøvdnelser“ af, at lovens betingelser er opfyldt, er ophævet, og der er indført en regel om litispændens.

Litispændensreglen i forslaget § 11 nødvendiggør, at der i retsplejelovens § 634 indsættes et nyt stk. 4, jfr. forslaget § 12.

I forbindelse med forslaget udarbejdelse har man indhentet udtalelser fra præsidenterne for østre og vestre landsret, Københavns byret, Århus by- og herredsret, Odense by- og herredsret og Aalborg by- og herredsret, samt Den danske Dommerforening, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark og Advokatrådet.

Forslagets gennemførelse vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Der er ikke ved denne bestemmelse tilsigtet nogen ændring i forhold til de nugældende regler. Bestemmelserne i domskonventionens art. 1 og art. 11 er sammenskrevet og omredigeret. Man har i bestemmelsen kombineret en processuel og materiel afgrænsning af de afgørelser, der bør medtages, i modsætning til afgrænsningen i domskonventionen, der hovedsagelig benytter sig af en processuel afgrænsning, jfr. indledningen til art. 1, „Retskraftige domme, som i en af de kontraherende stater er afsagt i borgerlige sager ...“.

I henhold til bestemmelsen er det kun domstolsafgørelser af privatrettlige krav, der kan anerkendes. Til gengæld kan afgørelserne træffes såvel i borgerlige sager som i straffesager. Udtrykket „privatrettlige krav“ har en i det væsentlige ens betydning i alle de nordiske lande, selv om det må erkendes, at begrebet ikke er bestemt fastlagt hverken i lovgivningen eller i den juridiske teori. Privatrettlige krav i straffesager er de krav, der er omfattet af adhæsiionsprocessen, jfr. retsplejelovens kapitel 89.

I stk. 2 er det udtrykkeligt fremhævet, at loven kun omfatter *endelige afgørelser* af det krav eller retsforhold, der er sagens genstand, medmindre andet følger af § 5, stk. 1, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det er en selvfølge, at en udenlandsk afgørelse må være retskraftig for at have bindende virkning i Danmark, d.v.s. være hindring for anlæggelsen af sag mellem samme parter om samme spørgsmål samt kunne lægges oprøvet til grund i sager, hvor det afgjorte spørgsmål er et led i sagen. Jfr. definitionen i den nuværende anordnings § 16: „En afgørelse er retskraftig, når den ikke er påanket eller påkæret, eller dog ikke uden særlig tilladelse, kan påankes eller påkæres.“